

0275-0283- SS Eutychianus [Euticianus] - Decreta ad omnes per Beticam Provinciam Episcopos

O93, f. 26va; N442, f. 58ra; V630, f. 60va; I83, f. 126vb; VD38, f. 120ra; SG670, p. 250b; P9629, f. 34v

INCIPIUNT¹ DECRETA EUTICIANI PAPAE.

Carissimis² fratribus Iohanni³ et omnibus per Beticam provinciam constitutis episcopis Euticianus episcopus in domino salutem.

Hortatur⁴ nos aequitas⁵ postulationis⁶ desiderio fraternitatis tuae grater⁷ ⁸ annuere⁹ et consultis tuis breviter respondere. Et quamvis dilectionem tuam sciam ad omne opus bonum esse devotam, ut tamen efficacior¹⁰ ¹¹ ¹² fiat¹³ illos, qui sane¹⁴ non sapiunt, qualiter¹⁵ eos de incarnatio<I83, f. 126va>ne salvatoris¹⁶ nostri informare¹⁷ ¹⁸ debeas, mandamus.

Unum igitur hoc immobile¹⁹ fundamentum, una²⁰ haec felix fidei petra Petri ore²¹ confessa: Tu es, inquit, Christus²² filius dei vivi, tanta in se argumenta²³ sustinens²⁴ veritatis, quantae <SG670, p. 251a> perversitatis²⁵ quaestiones²⁶ et infi<N442, f. 58rb>delitatis calumniae²⁷ movebuntur. Iam in ceteris dispensatio voluntatis paternae sit²⁸. <VD38, f. 120rb> Ergo²⁹ partus et corpus postque crux, mors, inferi salus nostra³⁰ est. Humani enim generis³¹ causa dei filius natus ex virgine est³² et spiritu sancto ipso sibi in hac³³ operatione famulante³⁴ et sua, dei videlicet, inumbrante virtute, corporis sibi initia consuevit³⁵ ³⁶ et exordia³⁷ carnis³⁸ instituit³⁹ ⁴⁰, ut homo factus ex virgine naturam in se carnis acciperet, per quam huius⁴¹ admixtionis⁴² ⁴³ societatem⁴⁴ sanctificatum in eo universi⁴⁵ generis humani corpus existeret. Et quemadmodum⁴⁶ omnes ipse⁴⁷ per⁴⁸ id, quod corporeum se esse⁴⁹ voluit⁵⁰, conderentur⁵¹, ita rursum⁵² ⁵³ in⁵⁴ omnes ipse per id, quod eius⁵⁵ est invisibile⁵⁶, referretur⁵⁷ ⁵⁸. Dei⁵⁹ igitur imago invisibilis⁶⁰ pudorem⁶¹ humani exordii⁶² non recusavit⁶³, <I83, f. 126vb> et per conceptionem, partum, vagitum⁶⁴ et cunas omnesque naturae⁶⁵ nostrae contume<V630, f. 60vb>lias⁶⁶ transcurrit⁶⁷. Quid tandem⁶⁸ dignum a nobis tantae dignationis affectui⁶⁹ ⁷⁰ rependetur⁷¹ ⁷²? Inenarrabilis a⁷³ ⁷⁴ deo ergo originis <SG670, p. 251b> unus unigenitus⁷⁵ deus in corporis humani formam sanctae virginis utero insertus⁷⁶ accrescit, qui⁷⁷ omnia continet, intra quem et per quem cuncta⁷⁸ sunt, humani partus lege profertur⁷⁹. Ad cuius vocem archangeli atque⁸⁰ angeli⁸¹ tremunt, caelum et terra⁸² et omnia huius mundi resolvuntur⁸³ elementa, vagitus⁸⁴ infantiae auditur⁸⁵. Qui invisibilis⁸⁶ et incom<VD38, f. 120va>prehensibilis est⁸⁷, non visu⁸⁸, sensu tactuque moderandus⁸⁹, cunis⁹⁰ est obvolutus. Haec, si quis indigna deo⁹¹ recolit⁹², tanto se maioris⁹³ ⁹⁴ beneficii obnoxium⁹⁵ confitetur, quanto minus haec dei convenerunt⁹⁶ maiestati⁹⁷. Non ille eguit⁹⁸ homo effici, per quem homo factus est, sed nos eguimus, ut deus caro fieret et habitaret in nobis, id⁹⁹ est, assumptione carnis unus interna¹⁰⁰ universae carnis¹⁰¹ incoleret¹⁰². Humilitas eius nostra nobilitas est, contumelia¹⁰³ eius honor¹⁰⁴ noster est. Quod ille deus in carne consistens hoc nos vicissim¹⁰⁵ in deum ex carne renovati¹⁰⁶. <I83, f. 127ra> Nec¹⁰⁷ ¹⁰⁸ sic plane¹⁰⁹ vitam suam nescit, qui Christum Iesum ut verum deum, ita et verum hominem ignorat, et eiusdem periculi res¹¹⁰ ¹¹¹ est Iesum <SG670, p. 252a> Christum vel spiritum¹¹² deum¹¹³ vel carnem¹¹⁴ nostri corporis denegare¹¹⁵. Omnis¹¹⁶ ergo¹¹⁷, qui confitebitur me¹¹⁸ coram hominibus, confitebor et ego eum coram patre meo, qui est in caelis¹¹⁹. Qui autem negaverit me¹²⁰ coram hominibus, negabo et ego eum coram <N442, f. 58va> patre meo, qui est in caelis. Haec¹²¹ verbum caro factum loquebatur et homo Iesus¹²² Christus dominus maiestatis docebat, mediator ipse in¹²³ se¹²⁴ ad salutem ecclesiae constitutus¹²⁵, et ipso illo inter deum et ho<O93, f. 26vb>mines¹²⁶ mediatoris sacramento utrumque¹²⁷ unus existens, dum ipse ex¹²⁸ unitis in idipsum naturis¹²⁹, naturae¹³⁰ utriusque res eadem est, ita tamen¹³¹, ut¹³² neutro careret in utroque, ne forte deus esse homo nascendo desineret¹³³ ¹³⁴ et homo¹³⁵ rursus deus manendo non esset. Haec¹³⁶ itaque humanae beatitudinis fides vera¹³⁷ est, deum et hominem <VD38, f. 120vb> praedicare, verbum et carnem confiteri neque deum nescire, quod homo sit¹³⁸, neque carnem ignorare, quod verbum sit¹³⁹. Natus igitur unigenitus deus ex vir<I83, f. 127rb>gine homo et secundum plenitudinem temporum in se<P9629, f. 35r>metipso¹⁴⁰ profuturus¹⁴¹ in deum hominem hunc per omnia evangelici sermo<SG670, p. 252b>nis modum tenuit¹⁴², ut se dei filium credi doceret et hominis filium praedicaret et admoneret¹⁴³ loquens et¹⁴⁴ gerens¹⁴⁵ <V630, f. 61ra> universa¹⁴⁶, quae dei sunt, loquens et gerens¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ deinde deus universa, quae hominis sunt, ita tamen, ut¹⁵⁰ in ipso illo utriusque generis sermone¹⁵¹ numquam nisi cum significatione et hominis¹⁵² locutus et¹⁵³ dei sit¹⁵⁴. Hinc¹⁵⁵ itaque fallendi¹⁵⁶ simplices atque ignorantes hereticis¹⁵⁷ occasio est, ut¹⁵⁸, quae ab eo secundum hominem dicta sunt, dicta esse secundum divinae¹⁵⁹ naturae¹⁶⁰ infirmitatem mentiantur. Et, quia unus atque¹⁶¹ idem¹⁶² est loquens¹⁶³ omnia, quae loquitur de semetipso, omnia eum¹⁶⁴ locutum¹⁶⁵ esse contendunt¹⁶⁶. Nec¹⁶⁷ sane negamus totum illum, qui¹⁶⁸ ei manet¹⁶⁹ naturae suae esse sermonem. Sed¹⁷⁰ si Iesus Christus et homo¹⁷¹ et deus¹⁷², et neque, cum homo sit, tum¹⁷³ primum deus, neque¹⁷⁴ tum¹⁷⁵, cum¹⁷⁶ et homo¹⁷⁷ et deus, tum non etiam et¹⁷⁸ deus, neque post¹⁷⁹ hominem in deo non totus homo, totus deus, unum atque idem neces<I83, f. 127va>se est dictorum¹⁸⁰ eius sacramentum¹⁸¹ esse¹⁸², quod¹⁸³ generis¹⁸⁴, et cum in eo secundum tempus <SG670, p. 253a> discernis¹⁸⁵ hominem a deo, dei¹⁸⁶ tunc atque hominis discernere¹⁸⁷ ¹⁸⁸ sermonem, et cum deum¹⁸⁹ atque hominem in tempore confiteris, dei atque hominis¹⁹⁰ in tempore dicta diiudica¹⁹¹. Cum vero ex homine et deo rursus totius¹⁹² hominis, totius¹⁹³ iam dei tempus intellegis, si¹⁹⁴ quid¹⁹⁵ illud¹⁹⁶ ad demonstrationem¹⁹⁷ temporis dictum est¹⁹⁸, tempori coaptato¹⁹⁹ ²⁰⁰, quae dicta sunt, ut, cum aliud sit ante hominem deus, aliud sit homo et deus, <VD38, f. 121ra> aliud sit post hominem

et deum²⁰¹, totus²⁰² homo et <N442, f. 58vb> totus deus, non confundas²⁰³ temporibus et generibus dispensationis²⁰⁴ sacramentum²⁰⁵, cum pro qualitate generum ac naturarum²⁰⁶ alium ei in sacramento hominis necesse est sermonem fuisse²⁰⁷ non natum^{208 209}, alium adhuc morituro, alium etiam aeterno²¹⁰.

Nostri igitur causa haec omnia Iesus Christus gerens²¹¹ et corporis nostri homo natus secundum consuetudinem naturae nostrae locutus²¹² est, non tamen omittens^{213 214} naturae suae²¹⁵ esse, quod deus est. Natum²¹⁶, et²¹⁷ si in partu et passio<I83, f. 127vb>ne et²¹⁸ morte naturae nostrae rem^{219 220} peregerit, res tamen ipsa²²¹ omnes virtute^{222 223} naturae suae gessit. Videsne ita deum <SG670, p. 253b> et hominem praedicari, ut mors homini, deo vero carnis excitatio^{224 225} deputetur? Non tamen, ut²²⁶ alius sit, qui mortuus est, et alius sit²²⁷, per quem mortuus resurgit. Spoliata enim carne Christus est mortuus et rursus Christum²²⁸ a mortuis excitans idem²²⁹ Christus²³⁰ carnem²³¹ se exspolians²³². Naturam dei in virtute resurrectionis intellege²³³, dispensationem hominis in²³⁴ morte agnosce²³⁵. Et cum sint²³⁶ utraque²³⁷ suis gesta naturis, unum tamen Christum Iesum²³⁸ eum memento esse, qui utrumque est. <V630, f. 61rb> Haec igitur demonstranda a me paucis^{239 240} fuerunt, ut²⁴¹ utriusque naturae formam tractari in domino Iesu Christo meminissimus^{242 243}, quia, qui manens²⁴⁴ in forma dei formam servi suscepit, ipse²⁴⁵ divinitatem²⁴⁶ nequaquam²⁴⁷ amisit²⁴⁸.

Ceterum, fratres, hortamur vos, ut moneatis eos converti ad deum. Unde scriptum est: Fili, non tardes converti ad dominum²⁴⁹ et²⁵⁰ ne diffe<VD38, f. 121rb>ras²⁵¹ de die in diem. Subito enim veniet ira illius et in tempore vindictae disperdet te. Noli anxius²⁵² <I83, f. 128ra> esse in divitiis iniustis, nihil proderunt tibi in die obductionis²⁵³ et vindictae. Non ventiles²⁵⁴ te in omnem²⁵⁵ ventum, et non eas in <SG670, p. 254a> omni via. Sic enim peccator probatur duplici²⁵⁶ lingua. Esto firmus in via dei et in veritate sensus²⁵⁷ tui²⁵⁸ et scientia, et prosequatur²⁵⁹ te verbum pacis et iustitiae. Esto mansuetus ad audiendum²⁶⁰ verbum dei, ut intellegas et cum sapientia fer²⁶¹ responsum²⁶² verum²⁶³. Si est tibi intellectus²⁶⁴, responde proximo, sin autem, sit manus tua super os tuum, ne capiaris^{265 266} in²⁶⁷ verbo indisciplinato^{268 269} et confundaris. Honor et gloria in sermone sensati²⁷⁰, <O93, f. 27ra> lingua imprudentis²⁷¹ subversio²⁷² illius²⁷³. Non appelleris susurro, et lingua tua capiaris et confundaris. Super furem enim est confusio et poenitentia²⁷⁴, et denotatio²⁷⁵ pessima super bilinguem^{276 277}, susurratori²⁷⁸ autem odium²⁷⁹ et inimicitia et contu<N442, f. 59ra>melia. Iustificata pusillum²⁸⁰ et magnum similiter²⁸¹. Noli fieri pro amico inimicus proximo. Improperium²⁸² enim et contumeliam malus²⁸³ hereditabit, et omnis peccator invidus²⁸⁴ et bilinguis²⁸⁵. Non te extollas in cogitatione animae tuae velut taurus²⁸⁶, ne for<I83, f. 128rb>te elidatur²⁸⁷ virtus tua per stultitiam²⁸⁸ et folia tua comedet²⁸⁹ <SG670, p. 254b> et fructus tuos perdet²⁹⁰, et relinqueris²⁹¹ velut lignum²⁹² aridum in heremo. Anima enim nequam²⁹³ disperdit²⁹⁴, qui se habet, et in gaudium inimici dat illum et deducit in sortem²⁹⁵ impiorum.

Talibus vos exhortationibus²⁹⁶, fratres, vicissim monetote^{297 298}, et bona semper secta<VD38, f. 121va>mini malaque vitate²⁹⁹. Magnis enim studiis secundum beatum apostolum praecavendum³⁰⁰ est, ne fides et disciplina³⁰¹ domini blasphemetur. Et si illa³⁰² nonnumquam sinenda³⁰³ sunt, quae, si³⁰⁴ ceterorum constet³⁰⁵ integritas^{306 307}, sola nocere non valeant³⁰⁸, illa tamen sunt magnopere^{309 310} praecavenda, quae recipi³¹¹ sine manifesta decoloratione³¹² non possunt, ac³¹³ si³¹⁴ ea ipsa, quae nullo detrimento^{315 316} aliquotiens³¹⁷ indulgentia³¹⁸ creduntur³¹⁹, vel rerum temporumque co<V630, f. 61va>git intuitus vel acceleratae³²⁰ provisionis³²¹ respectus³²² excusant³²³, quanto magis illa nullatenus sunt mutilanda^{324 325}, quae nec ulla necessitas nec ecclesiastica prorsus³²⁶ extorquet utilitas?

Idcirco³²⁷, fratres, ista praetulimus³²⁸, ut hae³²⁹ species, quas³³⁰ non licet offerre super altare iuxta³³¹ con<I83, f. 128va> <SG670, p. 255a>stitutionem apostolorum <P9629, f. 35v> eorumque successorum ad domum sacerdotum deferantur³³², et³³³ a sacerdotibus³³⁴ benedicantur et per simplicem benedictionem benedicta demum³³⁵ ³³⁶ a populis sumantur. Fabae³³⁷ tantum et uvae et cetera, quae apostoli constituerunt, super³³⁸ altare offerantur.

Optamus igitur, fratres carissimi, et totis omnipotentem³³⁹ dominum³⁴⁰ precibus exoramus, ut dilectionem vestram in amoris sui³⁴¹ constantiam faciat magis magisque fervere, atque in pace ecclesiae in una vos concedat manere concordia.

Admonemus etiam fraternitatem vestram³⁴², ut in commissis³⁴³ vobis animabus sollerter³⁴⁴ invigiletis animarumque magis lucris <VD38, f. 121vb> quam commodis³⁴⁵ vitae praesentis intendatis. In continendis³⁴⁶ vero ac disponendis rebus ecclesiasticis diligentes custodes existatis, ut omni ex parte susceptum vos condigne³⁴⁷ gessisse³⁴⁸ pastoris officium venturus iudex, cum ad iudicandum venerit, debeat approbare.

Omnipotens autem deus sua vos protec<SG670, p. 255b>tione custodiat honoremque a deo³⁴⁹ vobis collatum moribus servare concedat at<I83, f. 128vb>que <N442, f. 59rb> cum multiplici fructu animas vobis³⁵⁰ commissas³⁵¹ ad pascua aeterna adducere sibi que³⁵² condigne repraesentare adiuvet vosque inter sanctos et electos suos collocare dignetur.

Data pridie³⁵³ Idus³⁵⁴ April. Aureliano³⁵⁵ et Marcello vv. ³⁵⁶ cc. cons.

O93, f. 27ra; N442, f. 59rb; V630, f. 61va; I83, f. 128vb; VD38, f. 121vb; SG670, p. 255a; P9629, f. 35v

¹ Überschrift] EPISTOLA EUTICHIANI SG670

² Carissimi P9629; CLARISSIMIS I83

³ iohanni korr. aus iohannes V630

4 am Rande lege caute SG670
5 am Rande Rectitudo VD38
6 am Rande Rogationis VD38
7 am Rande Letanter VD38
8 gratantur VD38
9 am Rande fovere asensum praebere VD38
10 am Rande perfectior VD38
11 efficacior korr. aus efficior V630
12 efficacior fiat illos korr. aus efficacior SG670
13 fiat] fiat ad V630; P9629
14 am Rande Recte VD38
15 am Rande De incarnatione salvatoris V630
16 salvatoris korr. aus salutaris SG670
17 am Rande Docere VD38
18 informari O93; N442
19 mirabile V630
20 humana I83; una] humana et SG670
21 ore] ore est korr. aus ore SG670
22 Christus fehlt VD38
23 am Rande probationes VD38
24 sustinent VD38
25 perversitatis korr. aus perversitas P9629
26 quaestionis I83
27 am Rande Mołęstię VD38
28 scit VD38
29 Ego I83; ergo korr. aus ego SG670
30 nostra est korr. aus nostrę SG670
31 generis korr. aus generi V630
32 est fehlt V630
33 hic VD38
34 am Rande Serviente VD38
35 am Rande Conformavit VD38
36 consevit V630; P9629; SG670
37 am Rande primordia VD38
38 carni I83
39 am Rande Disposuit ordinavit VD38
40 instruxit SG670; instituit korr. aus intituit P9629
41 interlinear vel eius SG670
42 am Rande coniunctionis VD38
43 mixtionis VD38; admixtionis korr. aus amixtionis SG670
44 sotietate VD38
45 universis VD38
46 am Rande sicut VD38
47 ipse] in ipso V630
48 per id quod] qui SG670
49 esse voluit] ostendit P9629; SG670
50 voluit fehlt I83
51 condidere ut korr. aus conderentur P9629; condirentur VD38; condiderat SG670
52 rursus VD38
53 rursus in] rursus korr. aus rursus in P9629
54 in fehlt SG670
55 eius est korr. aus eius SG670
56 am Rande Divinitatis sacramentum VD38
57 am Rande Reduceretur Repraesentaretur VD38
58 reformaret P9629; SG670
59 Dum SG670
60 invisibilis korr. aus visibilis SG670
61 am Rande Confusio VD38
62 am Rande Inicii VD38
63 am Rande Respuit VD38

64 *am Rande* planctum VD38
65 naturae VD38
66 *am Rande* obprobria VD38
67 *am Rande* Transivit sustinuit VD38
68 *am Rande* Ad extremum VD38
69 *am Rande* Caritati VD38
70 affectu V630
71 *am Rande* Retriberetur VD38
72 rependeretur N442; VD38; respondeatur *korr. aus* responderetur SG670
73 a *korr. aus* ad P9629
74 a deo ergo] ergo a deo V630; ergo a deo *korr. aus* ergo ad deo P9629
75 unigeniti VD38
76 *am Rande* Immixtus Immissus VD38
77 qui] Quia qui *korr. aus* Quia SG670
78 omnia VD38
79 *am Rande* producitur VD38
80 atque angeli *fehlt* SG670
81 angeli *fehlt* I83
82 terram V630
83 *am Rande* Corruptuntur Reguntur
84 vagitu SG670
85 auditus I83
86 et] est *korr. aus* est non SG670
87 est non] est *korr. aus* est non SG670
88 visu *korr. aus* visus SG670
89 *am Rande* temperandus VD38
90 cunis *korr. aus* cunus P9629; cunis est *korr. aus* cui se SG670
91 *interlinear* scilicet fuisse SG670
92 *am Rande* cognoscit VD38
93 maiares I83
94 maioris beneficii] maiori beneficio *korr. aus* maiori beneficii SG670
95 *am Rande* Debitorem VD38
96 convenerit V630; convenerint P9629; VD38
97 maiestatis I83; maiestati *korr. aus* maiestatis SG670
98 indignit I83; SG670
99 id est] Idem V630; P9629
100 internae V630
101 *interlinear* scilicet humane SG670
102 *am Rande* Inhabitaret VD38
103 *am Rande* Obprobrium VD38
104 horror P9629
105 vicissim] vicissim fuerit *korr. aus* vicissim SG670
106 revocati SG670
107 Ne O93; Nec *korr. aus* Ne V630
108 Nec sic] Nam is *korr. aus* Nec sic P9629; Nescit N442; Nam his SG670
109 *am Rande* Aperte VD38
110 res *fehlt* SG670
111 res est] respexit P9629; I83; VD38
112 spiritum] spiritum vel SG670
113 deum vel carnem] deum non credere vel carnem *korr. aus* deum vel carnem non credere V630
114 carnem nostri] carnem nostri non credere *korr. aus* carnem non credere nostri V630
115 denegare *korr. aus* denegaret SG670
116 Omnes VD38
117 enim SG670
118 me coram hominibus confitebor *fehlt* N442
119 celis. Qui autem negaverit me coram omnibus, negabo et ego eum coram patre meo, qui est in celis *korr. aus* celis P9629
120 me *fehlt* I83
121 Hęc *korr. aus* Nec SG670
122 Iesus Christus *korr. aus* christus iesus VD38

123 in se] deus SG670
124 se] se deum I83
125 constitutus *korr. aus* constitutis V630
126 hominem *korr. aus* homines P9629; hominem SG670
127 utroque, *interlinear* vel a SG670
128 *interlinear* est SG670
129 naturi O93; N442; naturis *korr. aus* naturi P9629
130 naturae] naturae vero I83; SG670
131 tamen ut] tamen ne *korr. aus* tamen SG670
132 ut *fehlt* I83; VD38
133 *am Rande* cessaret VD38
134 desineret *korr. aus* sineret V630; P9629
135 bono I83
136 Hae VD38
137 vera *korr. aus* vestra SG670
138 scit VD38; sit *korr. aus* scit SG670
139 scit VD38
140 semepipso P9629
141 profuturus *korr. aus* profuturis V630
142 tenuit *korr. aus* tonuit SG670
143 admoneret] admonet et VD38; admoneret *korr. aus* amoneret SG670
144 et gerens] et deinde gerens deus *korr. aus* et gerens deinde deus SG670
145 gerens homo *korr. aus* gerens 630; gerens] gerens deinde deus I83; VD38 (*gerens korr. aus* geres)
146 universa, quae dei sunt, loquens et gerens *fehlt* P9629
147 *am Rande* agens VD38
148 gerens *korr. aus* geres VD38
149 gerens deinde] deinde gerens *korr. aus* gerens deinde SG670
150 ut *fehlt* I83; VD38; SG670
151 sermonem I83
152 hominis] hominis est *korr. aus* hominis SG670
153 et dei *korr. aus* et et dei SG670
154 Si SG670
155 Hic V630; VD38
156 *am Rande* Decipiendi VD38
157 heretici VD38
158 et I83; ut *korr. aus* et SG670
159 divinae naturae] naturae divinae VD38
160 naturae] naturae divinae O93; P9629; N442
161 atque idem] idemque *korr. aus* idem SG670
162 *am Rande* Deus et homo VD38
163 loquens *korr. aus* loques VD38
164 eum] eum de divinitate V630
165 locutus I83
166 contendat *korr. aus* contendat SG670
167 ne I83
168 qui *korr. aus* quia SG670
169 emanat *korr. aus* manet SG670
170 *am Rande* Diabolus fecit eam sanctam epistolam vitio scriptoris depravari SG670
171 homo] homo est *korr. aus* homo SG670
172 deus, et neque, cum homo sit, tum primum deus, neque tum, cum et homo et deus *korr. aus* deus P9629
173 *am Rande* tunc VD38
174 neque tum] neque *korr. aus* neque tum SG670
175 tum *fehlt* VD38
176 cum *fehlt* V630
177 homo] homo sit V630; homo] homo sit *korr. aus* homo SG670
178 et *fehlt* I83; VD38; SG670
179 post *korr. aus* prae SG670
180 dicatur V630
181 sacramentum *korr. aus* sacramentum dicatur V630
182 esse *fehlt* V630

183 totius, *interlinear* scilicet divini et humani
184 *am Rande* vel totius generis P9629
185 *am Rande* Servares VD38
186 dei *korr. aus* deo P9629
187 discerne SG670
188 discernere sermonem, et cum deum atque hominem in tempore confiteris, dei atque hominis *fehlt* VD38
189 deus I83
190 homines O93
191 diudica] diiudica illud VD38; dividet *korr. aus* dividat SG670
192 totis VD38
193 totis VD38
194 *am Rande* si aliquid VD38
195 quod SG670
196 illud *fehlt* VD38
197 demonstrantionem P9629
198 esse V630
199 *am Rande* Coniuncto consotiato VD38
200 coapto I83
201 deus *korr. aus* deum P9629; deus SG670
202 toti VD38
203 *am Rande* misceas VD38
204 *am Rande* divine ordiantionis VD38
205 *am Rande* Misterium VD38
206 naturarum] natura rerum I83; naturarum *korr. aus* natura rerum SG670
207 fuisse *korr. aus* fuisset SG670
208 nato V630; natura *korr. aus* atu P9629; dato VD38
209 natum alium] naturalium I83; naturę alium *korr. aus* naturalium SG670
210 terno VD38
211 gens O93; gerens *korr. aus* gens P9629; N442; generes VD38
212 locuti VD38
213 *am Rande* praetermittens dimittens CD38
214 obmittens P9629
215 suę esse *korr. aus* suę P9629
216 Nam V630; SG670; natam P9629; I83; VD38
217 *am Rande* quamvis VD38
218 et] et in SG670
219 *am Rande* causam VD38
220 rem peregerit] semper egerit SG670
221 ipsas V630; ipse VD38; ipsa *fehlt* SG670
222 *am Rande* virtute divinitatis VD38
223 virtutes P9629; I83; SG670
224 *am Rande* Resuscitatio VD38
225 excitatio *korr. aus* exitatio VD38
226 ut *fehlt* N442
227 sit *fehlt* SG670
228 christus VD38; seipsum *korr. aus* christum SG670
229 idem] id est P9629
230 Christus] christus est P9629
231 carne VD38; SG670
232 exspolians] expoliata induit VD38; expoliat *korr. aus* expolians SG670
233 intellege *korr. aus* intellegere P9629; intelligere I83
234 in *fehlt* P9629; N442; I83
235 agnoscet I83; agnosce *korr. aus* agnoscit SG670
236 sint] si in I83
237 *am Rande* Mors et resurrectio VD38
238 Iesu I83
239 *am Rande* Breviter VD38
240 pacis O93; P9629; N442; I83
241 ut *fehlt* P9629
242 *am Rande* Recordaremur VD38

243 meminimus SG670
244 manens korr. aus manes P9629
245 ipsam VD38
246 divinitatem korr. aus divinitatem suscepit V630
247 am Rande Nullo modo nullatenus VD38
248 am Rande perdidit VD38
249 deum V630; P9629; VD38
250 et ne korr. aus et P9629
251 am Rande Reus es rennuas spatium queras prolonges VD38
252 am Rande cupidus VD38
253 am Rande Adversitatis VD38
254 vintiles P9629
255 omni VD38
256 duplicia O93; P9629; N442
257 sensus korr. aus sesus N442
258 tui korr. aus sui SG670
259 persequatur SG670
260 audiendum korr. aus audiendum SG670
261 fer responsum] ferre non possum O93; P9629 (am Rande RQ.); N442; ferre non possis I83; ferre possis SG670
262 responsum korr. aus respsum V630
263 verum fehlt V630
264 interlinear mota pradicato res incautos SG670
265 am Rande Decipiaris VD38
266 caperiaris P9629
267 in fehlt I83
268 am Rande Indocto VD38
269 indisciplinato korr. aus indisciplinato SG670
270 sensati korr. aus insensati V630
271 imprudens N442
272 am Rande Destructio VD38
273 illis VD38
274 paenitentiam VD38
275 am Rande Reprachensio Diffamatio VD38
276 am Rande Habentem duplicem linguam VD38
277 bilinguae P9629; I83
278 Susurratori korr. aus Susurrari VD38
279 odicum P9629
280 am Rande parvum VD38
281 similiter korr. aus simiter SG670
282 Inproperium korr. aus Inproperio P9629
283 malis I83
284 invidus] invidus est korr. aus invidus SG670
285 bilinguis korr. aus biliguus I83
286 taurus korr. aus tauris V630
287 am Rande frangatur corrumpatur VD38
288 stultiam P9629
289 comedet et fructus tuos perdet] comedat et fructus tuos perdat korr. aus comedet et fructus tuos perdet SG670
290 perdat N442; perdat korr. aus perdet SG670
291 relinqueris korr. aus lelinqueris P9629
292 lignum korr. aus lingnum P9629
293 am Rande Mala VD38
294 disperdit] disperdet P9629; disperdit eum korr. aus disperdit SG670
295 sorte I83
296 exhortationibus korr. aus exortatiobus SG670
297 am Rande Docetote VD38
298 monete SG670
299 am Rande prohibete VD38
300 prevendum I83

[301](#) *am Rande disciplina VD38*
[302](#) *interlinear scilicet bona facta vel dicta SG670*
[303](#) *am Rande Dimittenda relinquenda VD38; interlinear id est omittenda SG670*
[304](#) *sine I83*
[305](#) *am Rande Maneat VD38*
[306](#) *am Rande Perfectio VD38*
[307](#) *integritas korr. aus ingretas P9629*
[308](#) *valeant korr. aus oleant P9629*
[309](#) *am Rande Magno studio VD38*
[310](#) *magnopere korr. aus magopere VD38*
[311](#) *praecipi, interlinear id est doceri SG670*
[312](#) *am Rande Veritatis demonstratione et citatione VD38*
[313](#) *am Rande veluti sicut VD38*
[314](#) *interlinear id est sicut SG670*
[315](#) *am Rande Deminutione VD38*
[316](#) *detrimenta V630*
[317](#) *am Rande Aliquando VD38*
[318](#) *am Rande Relaxanda tribuenda VD38; interlinear id est concedenda fieri SG670*
[319](#) *credentur O93; P9629; I83; creduntur] creduntur quo SG670*
[320](#) *am Rande festinate VD38*
[321](#) *am Rande diligentiae VD38*
[322](#) *respextus P9629*
[323](#) *excusat V630; excusat korr. aus excusant SG670*
[324](#) *am Rande Detruncanda comprimenda VD38; interlinear id est omittenda SG670*
[325](#) *mutilanda korr. aus multilanda I83*
[326](#) *interlinear certe VD38*
[327](#) *am Rande De speciebus quas non licet offerre super altare et quas licet V630*
[328](#) *protulimus SG670*
[329](#) *haec P9629; I83; he korr. aus hec SG670*
[330](#) *quae V630; P9629; VD38*
[331](#) *am Rande Mentio canonum apostolorum N442*
[332](#) *am Rande deportentur VD38*
[333](#) *et a korr. aus et I83*
[334](#) *sacerdotibus korr. aus sacerditibus N442*
[335](#) *am Rande postea VD38*
[336](#) *demum korr. aus demum demum SG670*
[337](#) *am Rande De favis et uvis I83*
[338](#) *ad SG670*
[339](#) *omnipotentem korr. aus omnipotentis P9629*
[340](#) *deum VD38*
[341](#) *sui korr. aus suis SG670*
[342](#) *vestram fehlt I83*
[343](#) *am Rande creditis commendatis VD38*
[344](#) *am Rande Diligenter studiose VD38*
[345](#) *am Rande utilitatibus lucris VD38*
[346](#) *continentes SG670*
[347](#) *am Rande Homorifice VD38*
[348](#) *am Rande Implesse VD38*
[349](#) *domino SG670*
[350](#) *vobis korr. aus vobis vobis V630*
[351](#) *commissis P9629*
[352](#) *sibique] et sibi korr. aus sibi SG670*
[353](#) *II V630*
[354](#) *Idus fehlt P9629*
[355](#) *aureliano korr. aus auleano VD38*
[356](#) *vv. cc.] v. c. SG670*